Jüdische Pester Zeitung.

יידישע פעסטער צייטונג

דיעזעס בלאטט ערשיינט
דרייאמאל יואכענטליך
מאנטאג, מיטוואך אונד פרייטאג.
אונד קאסטעט
פיר עסטערייך-אונגארן
מיט אנצייהונג 10 גולדען עסט.-ווערט.
מיט אבזענדונג 5 " " " "
מיט אבזענדונג 2 גול. אונד 50 קר. ע.-ווערט.
פיר אויסלאנד
מיט אנצייהונג 11 גולדען עסט.-ווערט.
מיט אבזענדונג 5 גול. אונד 50 קר. ע.-ווערט.
מיט אבזענדונג 2 " " 75 " " " "

אויף דיעזע צייטונג קאנן מאן
יעדען טאג
פרענומעריען
אונד דער פרענומעראנדאנס-פעריאד
בענינט מיט דעם 1 סעפטעמבער דעס
לעסטען יאהרעס.
דיא redאקציאן בעפינדעט
זיך אין
פעסט
אלט-נאססע נו. 1.
וואהין מאן אייך דיא פרענומעריא-
ציאנסגעלדער צו זענדען בעליעבט.

Nr. 97. אכטער יאהרגאנג. פעסט, פרייטאג כה אב ה.ת.ר.ל.ו'. Pest, den 18. August 1876.

דער סערבישע טאגיץ

איזט נאך נ'כט צו ענדע!

עס וואר בלאס ראסט-שטונדע! אין דען סערבישען וואפען-טאגיץ וואר נור איינע פיזע אונד איינע קלייינע רוהע איינגעטרעטען, יעטצט אבער זאלל דער טאגיץ פאן נייעם בעגינען. פירסט מילאן וואר דורך דיא גלוקליכע עגטבינדונג זיינער פרייא פאן איינעם פרינצען בלאס פיר דייא טאגע מילדער אונד פרידליכער געשטימט; אם פיר-טען טאגע אבער האט דיא קריגעס-שטימע דעם הערדן רוסטיטש ווידער דיא אבער-האנד גע-וואנגען — אונד שאן געסטערן פרוה איבערראש-טע אינס איינע דעפעשע מיט פאלגענדער מעל-דונג: „דער קריגעס-וכטיגע רוסטיטש בלייבט ווייטער מיניסטער-פרעזידענט פאן סערבין. דער סערבישע-טורקישע קריעג וווערד איז לעבען אונד טאד פארטגעזעטצט ווערדען. איינע סערבישע ארמעע זאמעלטע זיך יעטצט אין מילאנאוויאן (אים נאכדען סערבינעס, אן דער דאנו) אונד פיר-שאנטע זיך דא, אים פאן דוער איז דאס פארדיקען אדער דאס פארשפאטען דער טורקען נאך בעלגראד צו פערהינדערן. — דיא שטאדט באניא-לוקא אין בא סנ ינ ען איזט פאן דען רעוא-ליציאנערען בעלאגערט אונד איינגעשלאסען.

שפעטער קאם ווייטער איינע בעלגראדער דעפעשע פאם 16-טען אינסט מיט דער נאכריכט: גענעראל טשערנאיעף האט דען אבערסט בעקער ווידער געשיקט, אים דא פיר דיא פארטזעטצונג דעס קריעגעס צו ווערדען. פאן מאנטענעגרא קאמ-מען נייע זיעגעס-נאכריכטען.

דערווייל האנגט אבער איינע ווידרינער דע-פעשע מיט פארגענדער מעלדונג אין: אם 15-טען אינסט עגטשלעטע זיך בייא קרישעוואץ (אים זידען סערבינעס) איינע גראסע שלאכט צווישען דען סערבען אונד טורקען, נאך איינעם מעדרישען דונען קאמפפ וווערדען דיא סערבען ווידער צו-רוקגעדרענגט, אונד דיא טורקען בעזעצטען דיא סערבישע שטאדט קרישעוואץ.

וווא דער לעזער אייך אונדער קארטע זע-הען קאנן, ליעגט קרישעוואץ (אדער קרוסאוואץ) ניכט וווייט פאם פלוסס מאראוא, וווא עבען דאס מאראוא-טהאל בעגינט, דאס גענען נאך סעמענדריא אונד בעלגראד פיהרט. ווענן זיך נון דיא אינגארמע פאן קרישעוואץ זיך דיא טורקען בעשטעהט, דאנן ווערד דאס ווידער אין בע-דייטענדער זיעז דער טורקען, דא איהנען דערווייל דאס מאראוא-טהאל ערפפנעט ווערד.

ענדליך בראכטע נאך איינע סעמלינער דע-פעשע פאם 16-טען אינסט פאלגענדע מעלדונג: איבער דען אינסאנג דער לעטצטען שלאכט בייא בעלגינא פערלייטעט נאך איממער ניכט בעשטימ-טעס. וווא עס הייסט, זינד דיא סערבען פאן בעל-גינא אים וווייט צורקגעדרענגט ווארדען, זא דאס זיך דיא סערבען ניכט מעהר אייך טורקישעס גע-בעטע בעפינדען, אייך בייא באניא (צווישען גור-נאסאוואץ אונד אלעקסינאץ) האבען דיא סערבען איינע נעדעלאנגע פעלדשלאכט, דיא טורקען דרינגען דורך דיא דארטיגען עגגען געבירגס-שטראסען זיעגרייך פאר. —

וווא מאן אלזא זעהט, איזט דער סערבישע טאגיץ נאך ניכט צו ענדע. ער ווערד פעלליכט זא לאנגע דויערן, בז סערבען ניכט גענגלך אים-געטאנצט" האבען ווערדע. זא לאנגע מאן נאך אין סערבען דען סריעג, ווינשט, זא לאנגע קאנגען אייך דיא אייראפעאישען גראם-מעכטע מיט קיינען פרידענס-פערמיטטעלונגען אויפטרעטען. פאר אוסברוך דיעזעס סערבישע-טורקישען קריעגעס האבען יא אייך דיא אייראפעאישען גראם-מעכטע דורך אחרע קאנזולן אין בעלגראד דען פרידען פאר יעדער קריעגס-אונטערנעהמונג וווארנען לאס-סען, אהנע דאס זיא געהאר פאנדען; זאללען זיך אللא אייך יעטצט דיא אייראפעאישען גראם-מעכ-טע אונבעדינגעגער ווייזע ווענען פרידענס-פער-מיטטעלונג אינמישען, דאמיט מאן אדנען ווייטער ניכט געהארבע אונד אדנען מאן אייגפאר צו-רופט: „וווא געהט דאס אייך אן, זיד אחר אונ-זער פראקוראטאר? ווער האט אייך גערופען?"

אין סערבען זעלבסט מיט מאן ערסט צור קלארען אינזיכט געלאנגען, דאס דער פרידע נאטהווענדיג איזט, צוערסט מיט דער קריעגס-וכטיגע מיניסטער רוסטיטש אבגעזעטצט אונד אנ-שטאט זיינער אין פרידלעבענדעס מיניסטער-אים אינגעזעטצט ווערדען. דאנן מיט דער סער-בישע לאנדטאג אינגעבראכטען ווערדען, דער זא-דאנן אינשטימטע דען בעשלוס פאסט, דעס אונ-גלוקליכען קריעגע אין גנדע צו מאכען. הויפיג מיט סערבען דורעקט מיט דער טורקייא ווענען אינעס וואפפענשטיללשטאנדעס אונטערהאנדלען, אונד נור זא לאנגע גנדלוך ווערדער דעס וואפפענ-שטיללשטאנדעס אינע פרידענס-אונטערהאנדלונ אינגעלייטעט ווערדען. סערבען, ווערדעס נאך דעס נאך צו דעכט בעשטעהענדען פערטראגס אונ-טער טורקישער אבערהערשאפט שטעהט, מיט יעטצט נאנץ אינפאר צו זיינער אבערהערשאפט קאممען אונד אחר זאגען: „איך האבע דען פער-זוך געמאכט, מיך פאן דייגער אבער-הערשאפט צו בעפרייען, דא דיעס אבער ניכט געלינגען, זא בישטע איך ווייטער דיא אלטען פערהעלטנישע בעשטעהען צו לאסען." אונד נור ערסט דאנן, ווענן דיעזע אבער-הערשאפט צו שטרענגע פרי-דענס-בעדינגונגען שטעללען זאללטע, ווערדע דיא געגנערישע פערבינדונג סערבענס פערווזאכען קאנגטען. דאנן קאנגטע סערבען דיא אייראפע-אישען מעכטע, דיא לייט פארזוגע פערטראגס פיר דען בעשטאנד סערבענס גארانטירען, צו הילפע רופען — אונד ערסט דאנן הערטען דיעזע אייראפעאישען גראם-מעכטע דאס רעכטע, זיך דריינגמישען אים גנסטיגערע פרידענס-בעדינ-גונגען צו ערצייעלען.

פרייליך בלייבט הייר נאך דיא פראגע דעס הערדן רוסטיטש: וווא פערטראגט זיך דאס מיט דער עהרע סערבענס, שאן יעטצט בעפאר נאך נאר איינע הייפ-ענטשיידונגס-שלאכט שטאטט-געפונדען, צום טורקען צו קריעכען אונד זיך אחם אלס בעזיעגט צו פיסען צו ווערפען? ווערע ניכט בעססער, נאך איינמאל דאס קריעגס-גלוק צו פרא-ווירען אונד איינע נייע שלאכט אויפצוגעהמען? פעللייכט ווערדע דאך נאך סערבען ווענינס-טענס איינען קלייגען זיעז, דער זיינע עהרע העט-טען קאנגטע?

אבער דיא אנטווארט אייף דיעזע פראגע לויטעט נאנץ איינפאך: פירסט מילאן האט איינ-מאל איינגעזעהען, דאס זיינע ארמעע, נאנץ משה-לאן אונד קראפטלאס, אויסער ראנד אונד באנד גערעטהען, אונד דאס זיא ניכט מעהר פעהיג איזט, איינען בעדייטענדען קאמפף מיט דען טורקען צו בעשטעהען. מילאן דענקט זיך דאהער: זא לאנגע נאך קיינע עגטשיידונגס-שלאכט וווא, אונד זא לאנגע איך נאך קיינע עגטשיידענע גיעדערלאנגע ערלייטען האבע, קאנן איך דאך נאך איממער אייף גינסטיגע פרידענס-בעדינגונגען האפפען, דא איך דאך אים פערווייגערונגס-פאللע מיט דער פארטזעטצונג דעס קריעגעס ביז אייפ אייערסטע דראהען קאנגטע; אנדערס ווערע דאס אבער, ווענן מיינע ארמעען שאן נאנץ אייפגערייבען ווע-רען, דא קאנגטע איך מיך נאר ניכט ווידערען אונד מיסטע מיך אלס געבינדענער ערגעבען. דיא צייט צור פרידענס-אונטערהאנדלונ ווערע דאהער גינסטיגער פאר נאך איינען מאנליכען זיעג דער סערבען בעפרייטען קאנגטע.

אונד דענאך הייסט עס, דאס מילאן זיינעס קריעגס-וכטיגען מיניסטער רוסטיטש געהארכטע, אונד דיא ווייטערע פארטזעטצונ דעס קריעגעס בעשלאסען האט!

וווא אייגע לאנדאגער דעפעשע פאם 16-טען אינסט מעלדעט, האט זיך ענגלאנד זעלבסט אדס פרידענס-פערמיטטעלער דעס פירסטען מילאן אנגעטאנען אונד איהם זאגאר פערשפראכען, פאנגטע עס נאך יעטצט דיינע אבזעטצונ זייטענס דער טורקייא ניכט ווידער, אונד דאך גע-הארכט מילאן דיעזער ווייטען-שטימע ניכט — אונד ווייל דען קריעג!

אייף ווען שטיטצט זיך דענן אינגעטליך דער פרידע פאן סערבען? פעللייכט נאך אייף הום-לאנד? זעהט ער דענן נאך ניכט אין, דאס הום-לאנד איהם ניכט צו הילפע גערען קאנן! הוסלאנד קאנגטע איהם וווהל העלפען, אבער עס דארף ניכט, עס האט דען קאיזער פאן רוסלאנד אונד עסטערייך זיין בינדניס פערשפרעכען גגעבען, דאס עס דיעסמאל אייגען אינגטאלישען קריעג ניכט הערווארבען אונד אייגען קריעג דער זיד-סלאוען גגען דיא טורקייא ניכט אונטער-שטיטצען ווערדע, בז יעטצט האט זיך נאך דער פרידענס-בונד דער דרייא קאיזער זעלבסט אונ-טער דען שווערסטען אומשטענדען בעווערט — אונד זעלבסט דיא ענגלאנד, ווענ אן דער אייפ-רוכטיגייט דעס דרייא-קאיזער-בונדניסעס!

* * *

געסטערן אבענד זינד הייער אגלענדע דע-פעשען אינגעטראפפען:

בעלגראד אם 17-טען אינסט. געסטערן האבען דיא הערפאראגענדען דעפעשרטען דעס סערבישען לאנדטאגעס אונטער פארזיטץ דעס פירסטען מילאן אינע זיטצונ אבגעהאלטען. — עס מיט בעמערקט ווערדען, דאס עס אין אינעס קאנשטיטיאנעللען שטאאטע אין אייסערא-דענטליכער פאלל איזט, ווענן דער רעגענט זעלבסט בייא אייגער דעפעשרטען-זיטצונ פרעזידירט. — אין דיעזער זיטצונ ווארדע נון בעשלאסען, אין רוסלאנד אינע אנלייהע פאן צווייא מיللיאנען דוקאטען אויפצונעהמען. (ווייא עס אللא שיינט,

טע איהם ליסעט אונד באדט איין. הער שווארץ גיבט זין אין זיינער פערזווייפלונג נאך דעם שטאקע אונד פר־זעטצט דעם בויערן איינען טיכטיגע היעבע. היעריבי ערגיבט אבער דער בויער דאס מעסער, מיט דעם ער עבען דען שטעק געשניטטען, אונד ראכט הערן שווארץ מעהרערע שטיכע אין דער בוכטענער בויא, זא האט דער־זעלבע זאפאר־ט צווא־מענגעשיראצט. נאך איסואנע דעם זאפאר־ט הערבייא געהאלטען ארצטע ווי־דיא וואונדען ניכט לעבענס־געפאהרליך, דאך ווירד הער שווארץ מיט־דעסטענס 14 טאגע דאס בעטט היטען מיסטען. מאן זאלל געוואינט זיין, מיט בויערן אין רעלינגאנס - נעשפרעכע זיך איינצולאסטען. דאס „דוממע" רשות איזט פיעל גע־פעהרליכער אלס דאס „אויפגעקלערטע" רשות. זא איין ראהער בויער גלייבט יא, זיינער רעלינגאן איינען בעזאנ־דערן דיעבסט ערזיעהען צו האבען, וענן ער איינען ווידען מיט שפעק בעשטייכט אונד דאנן זאגאר גיעדעששיכט!

* (אבער דען מאר־ד־פערזוך) גע־גען דען פיסטען נאדשאקאפ, רוססישען גענאדטען אין דער שווייץ, ווירד נאכטרעגלך נאך געמעלדעט: דאס פרוא, דאס דיעזעס מאר־פערזוכס וועגען פערהאפטעט וואורדע, ווילל דורכאוס קיינע אויסקונפט איבער איהרע פערבינדע־רישע האנדלונג געבען. וועגן מאן דאס פראגט: „ווער דאס איינגעלך דאס?" דא בייטעלט דאס בלאס שפאמטיש־לעבעלנד מיט דעם קאפפ. פראגט מאן דאס: „ווארום דאס איינען מאר בעגעהען וואללטע?" דא בלייבט דאס שטומם אונד שטעהט בעזוגנגלאס. דאס שטעללט זיך זא, דאס מאן גלייבט, דאס דאס ניטסטיכ־קראנק. דאס אללגעמיין בע־הוططט ווירד, האט דיעזעלבע פאר קוריצעס אין בוך דרי־קען לאסטען אונטער דעם טיטעל: „אין פערבינדען דער רוססישען רעגיערונג; ערצעהלונג איהם דעם לעבען איינער פרוא." —

* (קינדער אלס צדקה־בינס גנבים.) אין לוטטיכא האבען זיך צוייא שוטטער־לערלינגע אים אלטער פאן 11 בז 12 יאהרען אין דען אוזראליטישען טעמפעל גשליכען. דאס צדקה־בינסע ערבאבען אונד דארוים 30 גולדען גענאמטען. מאן האט גן דאס יונגען דיעבע אויסגעדיבט גטמאכט אונד דאס דעם קרוטיגאל־גערוכט איבערגעבען.

טעלעגראפישע דעפעשען.

קאנסטאנטינאפעל 14-טען איינוסט. דר' לוידעראפער איס ווען איזט הויט אנגעקאמען אונד האט דאס גשאכטען אבגעגע־בען, דאס דאס קראנקהייט דעם סולטאנס הייל־באר איזט.

לאנדאן 15-טען איינוסט. דאס פארלא־מענט (דער עגלישע לאנדטאג) וואירד הייטע מיט איינער טהראן־רעדע גשלאסען. אין דיעזער טהראן־רעדע דער עגלישען קאנזיר הייסט עס: „עגלאנד שטעהט הייטע מיט דען אויסוערטיגען מעכטען אין בעסטער פריינדשאפט. בזוגלך קאנ־טען דאס פראיגנטען אראפאיטען מעכטע דען סערבישע־טירקישען קריעג, נאכ פערהינדערן; עטצט אבער, זאבאלד דאס גשע געלעגענהייט זיך אינע פרידענס־פערטשטעלונג דא זיין ווירד, ווירד עגג־לאנד אים פראיאינע מיט דען איבריגען מעכטען דאהין ווירקען, דאס דער פרידע אים זינגע דער נאכגעבענקייט אונד דער מענשליכיכייט הערינג־שטעללט ווירד. דער פאזיטיו פערט־אנ, נאך וועלכעם סערבען אין זיינער בזוהערונגען נאכ אינטער דעם שוטצע דער אויסווערטיגען מעכטע שטעהט, דארף נאכט אבגעגעבערט ווערדען."

פערלאזונג
דער טירקען-لאזע.
(פאר־שוטצונג פאן נו' 92.)

יע 400 פראנקס גערוינגען פאלגענדע נומערן

37136	37140	37296	37297	34298	373000	90566	80567
80588	80569	80570	118421	118422	118424	118425	
134651	134652	134653	134654	134655	189661	189662	
189663	189664	189665	192231	192232	192233	192234	
192235	222071	222072	212073	222074	222075	235811	
235812	235813	335814	235815	283546	293538	283539	
283940	328087	328087	328088	328039	328090	362441	
362443	362444	362445	273376	373377	373378	373380	
384386	384187	384388	384189	374395	386831	386832	
386323	336834	386835	437141	437142	437143	437145	
446311	446312	416313	446314	446315	449586	449847	
449588	449589	486186	483188	485190	490141	490142	
90143	490144	530146	539437	529438	539439	539440	
571801	571802	571803	571804	571605	563676	573678	
573679	523680	3956666	595667	595698	59566	595670	
611981	411982	611983	511984	769261	769262	769263	
769264	763265	771106	771108	771109	771110	789261	
789263	789264	789295	800261	800262	800263	800264	
800225	815111	815112	815113	815114	869321	869322	
869324	869325	884066	884067	884068	884069	884070	
890451	890451	890454	894547	494548	894349	894550	
950796	950797	950803	980158	980159	988591	988592	
988593	988593	988594	998595	1027021	1027022		
1027023	1027025	1039056	1033057	1033058	1033059		
1033060	1066617	1066918	1066919	1066920	1096105		
1095197	1096108	1696109	1092110	1105077	1105078		
1105079	1105080	1106551	1106552	1106653	1106554		
1105555	1155316	1151317	1151318	1141319	1151320		
1170081	1170082	1170083	1170084	1170085	1187002		
1187003	1187004	1187005	1204658	1204659	1204660		
1245736	1245737	1245738	1245739	1245740	1256702		
1256703	1256704	1290776	1230778	1290779	1290780		
1331381	1331383	1331385	1347407	1347408	1347409		
1347419	1348221	1347222	1348223	1348224	1373216		
1373218	1373219	1375621	1375622	1375623	1375625		
1392896	1392897	1392898	1392899	1421946	1421948		
1421949	1421950	1444351	1444354	1444355	1444387		
1444388	1444389	1444390	1536526	1536527	1536528		
1536529	1579776	1579778	1579779	1579780	1622016		
1622018	1622019	1622020	1641426	1641427	1641428		
1641429	1641430	1643416	1643417	1643419	1656626		
1656627	1656629	1656630	2692932	1692933	1692934		
1692935	1751131	1751132	1751133	1751134	1751135		

1783501	1783502	1783503	1783504	1783505	1842786		
1842787	1842788	1842790	1866771	1866772	1866774		
1866775	1871581	1871582	1871583	1871585	1886116		
1886117	1886118	1886118	1886119	1886120	1893816		
1893817	1893818	1893819	1893820	1913632	1913633		
1913634	1913635	1918691	1918692	1918693	1918694		
1968695	1965522	1965523	1965524	1969971	1969972		
1969973	1969975	1972216					

געשעפטסבעריכט
פעסטער פריזע.

וויצען פעסטער פריזע. — פעסטמכע־אקטאבער 9,60 – 9,65 גולדען. פער פריזע־יאהר 10,05—10,10 גולד.—

קארן פער פעסטמכע - אקטאבער 7,92 – 8,08 גולדען.

קוקוקרוין פער איינוסט 5,85 — 5,90 גולד אללעס פער מעטער־צענטער.

האפער פער הערבסט 6,28 – 6,36 גולדען. פער פריזע־יאהר 6,80—6,85 גולד.

קאהלרעפס פער איינוסט־פעסטמכער 16½ — 16¾ גולדען. — באנאטער רעפס פער איינוסט 15½ — 16 גולדען. —

ווייטער פריזע.

ווייטער שלאכט־פיעהמארקט. דער איינ־טרייב א

געזעהען, דאס דיעזע ליטע אין דיעזער בעציִע-הונג איך רעכט האבען: ער ערלייבט אהנען דאהער דאס פלינדערן אונטער דער בעדינגונג, דא זיא קיין הויז אנצינדען אונד קיינען געגענ-שטאנד, דען זיא ניכט מיטנעהמען קאנגען, צער-שטארען. נון, דיא העלפט דיעזעס בעפעהלס וואירדע פינקטליך בעפאלגט, דיא אנדערע העלפ-טע אבער ניכט. דיא טשעכאסען אנד באשי-באצוקס פאלגטען דעם גענעראל נור דארין, דאס זיא אללעס פלינדערטען; זיא איבערטראטען אבער זיינען בעפעהל דארזיך, דאס זיא אללעס, וואס פיר זיא ניכט בייכבאר וואר, גענגליך צערשטאר-טען, דאמיט דיא סערבען הויפאן קיינען גיטצען האבען קאנגען. אם מיסטען וואנדערטען זיך דיא טשערקעסען, דאס זיא אין זאיטשאר אין דען זעהר דיינען גאסען קיינע הונדע גזעהען. (אין דער טירקיי זינד געמליך דיא שטראסען דער גראסטען שטעדטע פאן הונדען בעפאלקערט, דיא פייא הערטליפען, וואו מאן דאנגער אונד בליטיג ניכט צו פיכטען האט, וועניגער עפעהרליך, דעם וויבע ניכט צו פאלגען. (וא שריבען דיא ציטונגען, וועגן דיעזע געשיכטע וויִרקליך וואהר איט, דאנן בעריכטען זיי ניכט, וואו מאן איבער איינען זאכען אונגלוקס-פאלל נאך איינען וויטיג מאכען קאנן?)

* (איינע צוויי-לעהע צווישען איינעם כריסטען אונד איינער יודין.) דער בעריהמטע פיהרער דער נאר-פאר-עקס-פעדיציאן, איבער וועלכע וויר וויינציגס ווהר איסיהרליך בעריכטעטען, הער יוליאוס פאיער, האט זיך דיעזער מאנע מיט דער יודישען פרוא פאנני קאנען אויס פראנקפורט אם מאין פערהייראטעט. נאטירליך קאנגטע דיע-זע הייראט ניכט אין איינער קירכע אונד אויך ניכט אין איינער סינאגאגע, זאנדערן בלאס אים שטאדט-הויז פאר דעם בירגערמייסטער אלס „צווייל-עהע" שטאטטפינדען. דער בירגערמייסטער הועלט דענן אויך בייא דיעזער צרייאונג איינע רעכט הוכשע רעדע. נלייך נאך דער האנצייט מאכ-טע דאס עהע-פאאר איינע לוסט-ריידע נאך דעם קאל-טען שאטטלאנד. פיללייכט וועלל הערר פאיער זיינע פרוא אויך אן קאלטע גענגנדען נעוואהנען, אים דיעזעלבע בייא איינער נייען נאר-פאל-עקספעדיציאן מיטנעהמען צו קאנגען. נון, דאס הון מאגען דיא ריידען, נור צו אנס זאלל-טען וויא ניכט קאמטען. הערר טעפאט מאכטע אם דיא עהע וואפרט אלס איינע „אנגעזעצליכע" עקלעהען!

* (איין יודישעס ווייב, וועל-כעס אים טירקישען הארעם מקדש השם געזוועזען.) איין וויינער בלאטט בריינגט אנגעגען פאלגענדע מיטטהיילונג: פאר וועניגען יאהרען אין בלוקטע דער טירקישע פאשא אין ירושלים איין יודישעס יידישעס מערכען. עס וואר דיעס דיא מאכטער איינעס יודיס נאכען לסדן. דער עסס פאר וועניגען יאה-רען אויס רוסלאנד נאך ירושלים קאם. דער פאשא ליעס דאס יונגע מערכען איינאגגען אונד נאר קאנסטאנטינא-פעל זענדען, וואו דאסזעלבע געוואלטאם אין דען הארעם (בית הנשים) דעס אבדול אזיז נעכאכט וואוידע. מאן בעמעלט וויא דאס איין נאנצעס יאהר צוריק, וואו וויא טענליך פיינע בעדער ערהיעלט אונד מיט ריעכענדען אלען גענאלבט וואוידע. נון אויס עס בייזיר, דאס דיא פיינען דעם הארעמס יוד אין ריוה אונד נליעד איפשעלדען; דער פילטאן ערשיינט אונד בעטראכטעט דיא נאנצע וויי-בע-ייהנ. ענדליך וויסט ער אייגער דעזיעלבען אין ווייגעגס טוך צו, אלס צוגיבען, דאס ער וויא אם נעכסטען אבענד בעזוכען וועדע. — ערגע דיעזער פיינען בע-טראכטעס נאטירליך דעם „ווידענע טוך" אלס האכסטעס נליק, דא יא דער בעזוך דעם פילטאנס מיט נראסען נע-שענקען אונד ערגענזאללען איפציטיגונגען פערבונדען איזט. דאך אלס דאס יודישע מערכען דאס „ווידענע טוך" ערהיעלט, ערשראק עס, קיים וואר וויא אין אחר צימעער צוריקגעקעהרט. אלס וויא שלוכצענד אונד ווייגענד צור ערדע זיך וואר אונד נאסס באס, אחר אין דיעזער פיינונגס-פאללען שטונדע בייצישטעהען. קיים וואר דוא וואנגע אנטערגעגאנגען, אלס אבדול אזיז אין דאס צימער טראט. ער פאנד עס לעער. אלס ער ערגאר דאס נעוויס אומוואנדטע, אום דאס צימער צו פערלאסען, דא ע-בלוקטע ער דאס יודען-מערכען, ווערכעס זיך אן דער טהיר-אנגעל מיט דעם „ווידענען טוכע" ערהענקט האטטע. דער פילטאן האט ווישדעס ניכט מעהר נעדולדעט, דאס אין זיין הארעם אין יידישע מערכען נעבראכט ווערדע. דאס יודישע מערכען האט אלזא דורך דיעזען עלבסט-מארד אין צווייאכטעס פערדיעגט: ערסטענס, דאס זיא אלס אונטער דעם בוכע דער נעפאהר זיך אויסצוזעצען, פאן איינעם בלוטצע ערשלאגען צו ווערדען. דער מאנן לאכטע יעדאך זיינע פרוא מיט דער „דוממען פיבעל" אויס. דא פאקטע דיא פרוא איהר צווייא-יעהרינגעס קינד אונד אילטע אונטער דען פייגען היממעל, וואו דער רעגען אין שטראמען אויף זיא אונד אויף דאס צישטערנדע קינד זיך ערגאס. איינינג מינוטען שפעטער שלוג דער בלוטיג ווייקליך אין דען בוים אונד דער אונגלוקליכע טהעאדאר בעקאוויטש שטארב טאדד צוזאממען. אין שפעטער פאראבעד פאהרענדער וואגען פירטע דען טאדטען בעקאוויטש נעכסט דער פאר אנגסט אונד שרעקען האלב-ערשטארר-ען פרוא אונד דעם קלייגען קינדע נאך הויזע, דיא פרוא דעם ריכטערס אין הויזאד. דיא מיט אירהרם מאנגע ניכט אין בעפטעס פיעדען לעבם, בעהויפטעס נון שייף אונד פעסט: בעקאוויטש וויא ניכט דעסהאלב פאס בלוטצע ערשלאגען ווארדען, ווייל ער אונטער דעם האהען בוימע נעשטאנדען, אנדערן ווייל ער זיינעס וויבע ניכט נעפאלנט האט: אללערדינגס אויט עס אים וועניגער, וואו מאן דאנגער אונד בליטיג ניכט צו פיכטען האט, וועניגער נעפעהרליך, דעם וויבע ניכט צו פאלגען. (וא שרייבען דיא ציטונגען, וועגן דיעזע געשיכטע וויִרקליך וואהר איט, דאנן בעריכטען זיי ניכט, וואו מאן איבער איינען זאכען אונגלוקס-פאלל נאך איינען וויטיג מאכטע קאנן?)

* (איינע צווייל-לעהע אונד איינע יודין.) דער בעריהמטע פיהרער דער נאר-פאר-עקס-פעדיציאן, איבער וועלכע ווير וויינציגס ווהר איסיהרליך בעריכטעטען, הער יוליאוס פאיער, האט זיך דיעזער מאנע מיט דער יודישען פרוא פאנני קאנען אויס פראנקפורט אם מאין פערהייראטעט. נאטירליך קאנגטע דיע-זע הייראט ניכט אין איינער קירכע אונד אויך ניכט אין איינער סינאגאגע, זאנדערן בלאס אים שטאדט-הויז פאר דעם בירגערמייסטער אלס „צווייל-עהע" שטאטטפינדען. דער בירגערמייסטער הועלט דענן אויך בייא דיעזער פרוא איינע רעכט הוכשע רעדע. נלייך נאך דער האנצייט מאכ-טע דאס עהע-פאאר איינע לוסט-ריידע נאך דעם קאל-טען שאטטלאנד. פיללייכט וועלל הערר פאיער זיינע פרוא אויך אן קאלטע גענגנדען נעוואהנען, אים דיעזעלבע בייא איינער נייען נאר-פאל-עקספעדיציאן מיטנעהמען צו קאנגען. נון, דאס הון מאגען דיא ריידען, נור צו אנס זאלל-טען וויא ניכט קאמטען. הערר טעפאט מאכטע אם דיא עהע וואפרט אלס איינע „אנגעזעצליכע" עקלעהען!

* (איין יודישעס ווייב, וועל-כעס אים טירקישען הארעם מקדש השם געזוועזען.) איין וויינער בלאטט בריינגט אנגעגען פאלגענדע מיטטהיילונג: פאר וועניגען יאהרען אין בלוקטע דער טירקישע פאשא אין ירושלים איין יודישעס יידישעס מערכען. עס וואר דיעס דיא מאכטער איינעס יודיס נאכען לסדן. דער עסס פאר וועניגען יאה-רען אויס רוסלאנד נאך ירושלים קאם. דער פאשא ליעס דאס יונגע מערכען איינאגגען אונד נאר קאנסטאנטינא-פעל זענדען, וואו דאסזעלבע געוואלטאם אין דען הארעם (בית הנשים) דעס אבדול אזיז נעכאכט וואוידע. מאן בעמעלט וויא דאס איין נאנצעס יאהר צוריק, וואו וויא טענליך פיינע בעדער ערהיעלט אונד מיט ריעכענדען אלען גענאלבט וואוידע. נון אויס עס בייזיר, דאס דיא פיינען דעם הארעמס יוד אין ריוה אונד נליעד איפשעלדען; דער פילטאן ערשיינט אונד בעטראכטעט דיא נאנצע וויי-בע-ייהנ. ענדליך וויסט ער אייגער דעזיעלבען אין ווייגעגס טוך צו, אלס צוגיבען, דאס ער וויא אם נעכסטען אבענד בעזוכען וועדע. — ערגע דיעזער פיינען בע-טראכטעס נאטירליך דעם „ווידענע טוך" אלס האכסטעס נליק, דא יא דער בעזוך דעם פילטאנס מיט נראסען גע-שענקען אונד ערגענזאללען איפציטיגונגען פערבונדען איזט. דאך אלס דאס יודישע מערכען דאס „ווידענע טוך" ערהיעלט, ערשראק עס, קיים וואר וויא אין אחר צימער צוריקגעקעהרט. אלס וויא שלוכצענד אונד ווייגענד צור ערדע זיך וואר אונד נאסס באס, אחר אין דיעזער פיינונגס-פאללען שטונדע בייצישטעהען. קיים וואר דוא וואנגע אנטערגעגאנגען, אלס אבדול אזיז אין דאס צימער טראט. ער פאנד עס לעער. אלס ער ערגאר דאס נעוויס אומוואנדטע, אום דאס צימער צו פערלאסען, דא ע-בלוקטע ער דאס יודען-מערכען, ווערכעס זיך אן דער טהיר-אנגעל מיט דעם „ווידענען טוכע" ערהענקט האטטע. דער פילטאן האט ווישדעס ניכט מעהר נעדולדעט, דאס אין זיין הארעם אין יידישע מערכען נעבראכט ווערדע. דאס יודישע מערכען האט אלזא דורך דיעזען עלבסט-מארד אין צווייאכטעס פערדיעגט: ערסטענס, דאס זיא

עלבסט איהר טינגע בעוואהרט; צווייטענס, דאס דיא יידישען מערכען גונמעהר ניכט צו פירכטען האבען, גע-וואלטואס אין דען הארעם געשלעפפט צו ווערדען.

דיא נייעסטען נאכריכטען.

איינע אמטליכע דעפעשע אויס קאנסטאנטי-נאפעל פאם 17-טען איינסט מעלדעט: זאפבען האט דיא טירקישע רעגיערונג איינען אייפרוף אן דאס סערבישע פאלק גערכטעט. אין דיעזעס אויפרוף ווערדען דיא סערבען פאר אללעס אויפ-געפאהרעט, זיך צו אינטערוויערפאנען אונד דאנן ווירד דארין זייטענס דער טירקישען רעגיערונג פאלגענדע ערקלערונג אבגעגעבען: דער פילטאן בעטראכטעט אללע זיינע מאהאממעדאנישען אונד ניכט - מאהאממעדאנישען אינטערטהאנען אלס זיינע קינדער. ער ווילל בלאס נור יענע סערבען בעשטראפען, וועלכע דיא וואפפען געגען אירגיפפען האבען: אבער דיא פיעדליכען אינ-וואהנער סערבינגס ווילל דער פילטאן שטעצען. דיא טירקישען מיליטער-קאממאנדאנטען ווערדען בעאויפטראגט, דאס לעבען אונד אייגענטהום דער זיך אונטייערפעגענדען סערבען צו בעשירמען.

איינע אנדערע דעפעשע מעלדעט: ניכט נור דיא „באשי באצוקס", זאנדערן אויך דיא סער-בען האבען אין פיעלען טירקישען ארטען הייזער אנגעצינדעט אונד געפלינדערט. זיט בעגינן דעס קריעגעס האבען דיא סערבען 161 טירקישע אונד 520 קאטהאלישע וואהנ-הייזער אנגעצינדעט. בייא אק-פאלאנקא וואוידען 80 הייזער, 1 ענגערונגס-געביידע, 1 מאשעע, 1 שולע אונד 22 מיהלען גע-דערגעבראנט.

איינע אמטליכע דעפעשע פאם 17-טען איי-נסט מעלדעט: פירסט מילאן וואהרטעט ביז הייטע אויף איינע קאיזערליכע אנטווארט אויס פעטערס-בירג. מארגען (נעמליך הייטע) פערלאסט דער פירסט בעלגראד אונד בעגיבט זיך אין דאס הויפט-קוארטיער נאך טשיפרוא. — עגגלאנד האט בע-הייפט זאוואהל אין בעלגראד אלס אויך אין מאנס-טאנטינאפעל איינען פיעדענס-אנטראג געשטעללט, וואוידע אבער אן ביידען ארטען צוריקגעוועזען, סערבען עקלערטען, עס האבע „אן נאך קיינע בעריהטענדע גיעדערלאנג ערלططען — אונד דיא טירקיא עקלערטע, זיא האבע יא נאך קיינען בעריהטענדען זינע ערהיעלען, אום נראסע פאדרע-רונגען צור בעפעסטיגונג אהרער מאכט שטעללען צו קאנגען.

איינע טירקישע דעפעשע אויס נירנאסאוואין מעלדעט פאלגענדעס: פאן הייטע אנגעפאנגען ווער-דען ווערדער דיא שלאכטען בעגינגען. דיא טירקישע הויפט-אטעע, וועלכע פאן גירנאסאוואין דורך דיא געבירגס-שטראסען אבער באנגיא נאך אלעק-סינאין אונד דערגראד צוגהט, וואוידע יעטצט ווערדער דורך צעהנטוזענד מאנן פערשטערקט. — דאס שנעללע פאדרינגען דער טירקען אונד דיא ווערדער-אינאהמע דער שלאכטען האבען הייטע אנגעפאנגען. דיא טירקען מיסטען יעטצט דאהער פאללע 11 טאגע שטיל שטעהען, ווייל אויף דיעזען געבירגס-שטראסען דיא הערבישפפיגונ דער לעבענס-מיטטעל אונד יעדער פאר-מארש זעהר ערשווערט וואר. אללעס קאנגטע נור אויף דעם ריקען דער פפערדע אונד עזעל טראנספארטירט ווערדען, דא דיא פיהר-ווערקע פיר דיא אבער-פיהרונג דער פפעריאנדערטען בענגטעט ווערדען מיסטען. אויף דער נאנצען אסטליכען שטרעקע סערבענס איזט קיין סערבע צו זעהען.

איינע בעלגראדער דעפעשע פאם 17-טען איינסט מעלדעט: דער בעשיים, וועלכער אין דער וועטינג דער סערבישען דעפיטירטען וועגען אויפ-נאהמע אייגער אנלייהע געפאסט וואוידע, קאנגטע עסס נאך איינגס נראסען וואר-וועכסעל דורכ-דינגען. פיעלע וואללטען פאן דיעזער נייען אנ-לייהע ניכטס וויססען: אבער אין פאן דער זור-אמטע צוריקגעקעהרטער דעפיטירטער שילדערטע דיא טראסטאזע לאגע דער סערבישען פאלראטען, וועלכע מעהר דורך הונגער אלס דורך דיא פינדע געלטטען האבען. — דיעזער סערבישע דעפיטירטע זאגטע: „דאס פאלק וואוידע נור דורך דעערע פערשפרעכונגען עלבסט איהר טינגע בעוואהרטע; צווייטענס, דאס דיא יידישען מערכען נונמעהר ניכט צו פירכטען האבען, גע-וואלטואס אין דען הארעם געשלעפפט צו ווערדען.

דיא נייעסטען נאכריכטען.

איינע אמטליכע דעפעשע אויס קאנסטאנטי-נאפעל פאם 17-טען איינסט מעלדעט: זאפבען האט דיא טירקישע רעגיערונג איינען אייפרוף אן דאס סערבישע פאלק גערכטעט. אין דיעזעס אויפרוף ווערדען דיא סערבען פאר אללעס אויפ-געפאהרעט, זיך צו אינטערוויערפאנען אונד דאנן ווירד דארין זייטענס דער טירקישען רעגיערונג פאלגענדע ערקלערונג אבגעגעבען: דער פילטאן בעטראכטעט אללע זיינע מאהאממעדאנישען אונד ניכט - מאהאממעדאנישען אינטערטהאנען אלס זיינע קינדער. ער ווילל בלאס נור יענע סערבען בעשטראפען, וועלכע דיא וואפפען געגען אירגיפפען האבען: אבער דיא פיעדליכען איינ-וואהנער סערבינגס ווילל דער פילטאן שטעצען. דיא טירקישען מיליטער-קאממאנדאנטען ווערדען בעאויפטראגט, דאס לעבען אונד אייגענטהום דער זיך אונטייערפעגענדען סערבען צו בעשירמען.

איינע אנדערע דעפעשע מעלדעט: ניכט נור דיא „באשי באצוקס", זאנדערן אויך דיא סער-בען האבען אין פיעלען טירקישען ארטען הייזער אנגעצינדעט אונד געפלינדערט. זיט בעגינן דעס קריעגעס האבען דיא סערבען 161 טירקישע אונד 520 קאטהאלישע וואהנ-הייזער אנגעצינדעט. בייא אק-פאלאנקא וואוידען 80 הייזער, 1 ענגערונגס-געביידע, 1 מאשעע, 1 שולע אונד 22 מיהלען גע-דערגעבראנט.

איינע אמטליכע דעפעשע פאם 17-טען איי-נסט מעלדעט: פירסט מילאן וואהרטעט ביז הייטע אויף איינע קאיזערליכע אנטווארט אויס פעטערס-בירג. מארגען (נעמליך הייטע) פערלאסט דער פירסט בעלגראד אונד בעגיבט זיך אין דאס הויפט-קוארטיער נאך טשיפרוא. — עגגלאנד האט בע-הייפט זאוואהל אין בעלגראד אלס אויך אין מאנס-טאנטינאפעל איינען פיעדענס-אנטראג געשטעללט, וואוידע אבער אן ביידען ארטען צוריקגעוועזען, סערבען עקלערטען, עס האבע „אן נאך קיינע בעריהטענדע גיעדערלאנג ערלططען — אונד דיא טירקיא עקלערטע, זיא האבע יא נאך קיינען בעריהטענדען זינע ערהיעלען, אום גראסע פאדרע-רונגען צור בעפעסטיגונג אהרער מאכט שטעללען צו קאנגען.

איינע טירקישע דעפעשע אויס נירנאסאוואין מעלדעט פאלגענדעס: פאן הייטע אנגעפאנגען ווער-דען ווערדער דיא שלאכטען בעגינגען. דיא טירקישע הויפט-אטעע, וועלכע פאן גירנאסאוואין דורך דיא געבירגס-שטראסען אבער באנגיא נאך אלעק-סינאין אונד דערגראד צוגהט, וואוידע יעטצט ווערדער דורך צעהנטוזענד מאנן פערשטערקט. — דאס שנעללע פאדרינגען דער טירקען אונד דיא ווערדער-אינאהמע דער שלאכטען האבען הייטע אנגעפאנגען. דיא טירקען מיסטען יעטצט דאהער פאללע 11 טאגע שטיל שטעהען, ווייל אויף דיעזען געבירגס-שטראסען דיא הערבישפפיגונ דער לעבענס-מיטטעל אונד יעדער פאר-מארש זעהר ערשווערט וואר. אללעס קאנגטע נור אויף דעם ריקען דער פפערדע אונד עזעל טראנספארטירט ווערדען, דא דיא פיהר-ווערקע פיר דיא אבער-פיהרונג דער פפעריאנדערטען בענגטעט ווערדען מיסטען. אויף דער נאנצען אסטליכען שטרעקע סערבענס איזט קיין סערבע צו זעהען.

איינע בעלגראדער דעפעשע פאם 17-טען איינסט מעלדעט: דער בעשיים, וועלכער אין דער וועטינג דער סערבישען דעפיטירטען וועגען אויפ-נאהמע אייגער אנלייהע געפאסט וואוידע, קאנגטע עסס נאך איינגס נראסען וואר-וועכסעל דורכ-דינגען. פיעלע וואללטען פאן דיעזער נייען אנ-לייהע ניכטס וויססען: אבער אין פאן דער זור-אמטע צוריקגעקעהרטער דעפיטירטער שילדערטע דיא טראסטאזע לאגע דער סערבישען פאלראטען, וועלכע מעהר דורך הונגער אלס דורך דיא פינדע געלטטען האבען. — דיעזער סערבישע דעפיטירטע זאגטע: „דאס פאלק וואוידע נור דורך דעערע פערשפרעכונגען

געהאַרען דיזע צווייא מיליאָנען דוקאַטען צוריק פאַרשטעצנט דעם קריעגעס.)

צ ע ט י נ י ע 17-טען איינסט. דער טירקישע גענעראַל ד ע ל א ד י ן פאַשאַ וויאַללטע זיך אַן דער שפּיטצע זיינער אַרמעע פאַן סעניצאַ נאָך טרעבינע בעגעבען, אים הייער דען בעלאַגערטען מיקטאַשאַ פאַשאַ צו בעפעהלען. פּרסט ניקאָלאַיס וואַרף זיך איהם אבער ענטגעגען, עס קאַם צו אַיינער בעדייטענדען שלאַכט, אין וועלכער דער פּרסט פאַן מאָנטענעגראָ איינען גלענצענדען זיעג איבער דיא טירקען ערונגען האַטטע.

קאָנסטאַנטינאָפּעל 16. איינסט. איים בעלינא וווּרד געמעלדעט, דאַס דאָרט דיא טירקען איבער דיא סערבען איינען גלענצענדען זיעג ערונגען האַבען. דיא טירקען דרענגטען דען פיינד איבער דיא דרינא אונד פערפאָלגטען איהן איוף סערבישעס געביעטע, דער פערלוסט איזט סערבישערזייטס זעהר גראָס.

איינערע פּאָליטיק.

זאָלאַנגע דער קאַנאַנען-דאָנער אַן אינזערען גרענצען דויערטע, האַטטע מאַן נאַטירליך פיר דיא אינגערע פאָלגטיק זעהר וויינע אינטערעססע. אללע איינען וואָרען איוף דען סערבישטירקישען קריעגשויאַלפּלאַטץ געריכטעט, וויל מאַן פּרכטעטע, דאַס דערזולבע איינען גראָסען טהייל איינאָאַס געוואָלטאַס אין דען מרעיג הייינצעערען וועדדע. נון שיינט אבער, דאַס שאַן אין דען נעכסטען טאַגען דיא פאַהנען דעס פּרעדענס איבעראַלל וויעדדען וועדדען. דיא איפּעדיקאַמקייט דער וועלט וועגדעט זיך דאַהער נאָך אינד נאָך וווּרדער דער אינזערען פאָלגטיק צו. דער וויכטיגסטע גענעגנשטאַנד אינזערער אינזערען פאָלגטיק בלעדע אבער אינשטרייטיג דיא פיעל בעשפּאַכענע באַנד-פּאַנע, מיט דער זיך דיא וויינער אינד פעסטער בלעטטער זייט קריעגס וווּרדער זעהר אייפריג בעפאַסען. —

וווּר בייטען נוכט צו וווּרדערהאַלען, דאַס דיא באַנד-פּאַנע פערמאַנע איהרער האַהען וויכטיגקייט פיר דען האַנדעל אונד דען קרעדיט אינזערער קיפּלייטע אללע גענטהער אין טיעפער איפּענונג ערהאַלטען. דער מיניסטער-פּרעזידענט טיסאַ האַט עס עבען נור דעם קריעגס-לערם צו פערדאַנקען, ווען ער אין דען לעטצטערען וויאַכען וווּנגען לאַזונג דער באַנד-פּאַנע נוכט פאַן אללען זייטען בעשטרעטט וווּרדע. דער סערביש-טירקישע קריעג האַט אינזער מיניסטעריאַם פאַר מאַנכער פערלעגענהייט בעוויאַרט, דאַ עס הייערזיך וויגנסטענס זאַ פיעל צייט געוואָנען, אים זיך אין דיא באַנד-פּאַנע נוכט, וווּא מאַן צו זאַגען פּפלעגט, «אבער קאָפּ אונד האַלז» שטרעבען צו מיסען. — דאַ נון דיא איפּעדיקאַמקייט דעם פּובלי-קום פאַם קריעגע אין אנשפּרוך גענאָמען וווּאָרדע, זאַ קאָנגטען דיא רעגיערונגען ביידער וויכטפעלגטען בעגעגליך דער לאַזונג דער באַנד-פּאַנע גאַנץ אינגעשטאַרט אוהרע פערוויגבאַרונגען טרעפּפען. —

איך אונס שיינט דיא «באַנד-פּאַנע» פאַן וווּיט פּראַקטישערעם גוטעען צו זיין אלס דיא «אַרענטאַלישע-פּאַנע.» דיא באַנד פּאַנע זאָלל אונס געלד אונד קרעדיט בריינגען; דיא אָרענטאַלישע פּאַנע האַטטע איבער אונס נור גראָסע געפאַהרען דען הערזשאַפטשוואַרען קאָנגען, וווּ וווּרדען אונס דאַהער רעכט גערעגע פאַן דעם בלוטיגען שלאַכטפעלדע, פאַן דען גרייעלטהאַטען אונד פערוווּסטונגען דעם קריעגעס אבי אים אונס שאַן וווּיעדער איינמאַל מיט דער בעשפּרעכונג אינעם פּראַקטישען גענעגנשטאַנדעם צו בעשעפטיגען.

וווּא דיא מיסטען בלעטטער מעלדען, זאָלען דיא רעגיערונגען ביידער וויכטהעלפטען איבער דיא לאַזונג דער באַנד-פּאַנע דיא נאַטהרגען גענוגזייטיגען פערוויגבאַרונגען בעריכט געטרעפפען האַבען. עס איזט נור שאַדע, דאַס דיא איינצעלנען פּונקטע דיעזער פערוויגבאַרונגען נאָך אימער געהיים געהאַלטען וווּרדען. פּרייליך האַבען דיא פאַן דען בוידעדזייטיגען רעגיערונגען פערוויגבאַרטען נאָך מאַנכע האַרטע פיעד-פּאַבע צו בעשטעהען. דיעזע מיסען פאַר אללעם פאַן דער דיעקעקציאָן דער נאַציאָנאַל-באַנק פערהאַנדעלט וווּרדען. עס איזט נוכט צו צווייפעלן, דאַס דיעזע אַן דען ערוועהנטען פּונקטען פערשיעדענע פערענדערונגען אָרגענהמען וווּרד. נון וווּרדען דיא בוידעדזייטיגען רעגיערונגען מיט דער באַנק-דיעקעקציאָן צוזאַממענטרעטען מיסען, דאַמיט זיא וווּיעדער איבער דיא פאַרגענאָמענען פערענדערונגען אינינג וווּרדען. וווּרד דיא אַרבייט אבער אוך שאַן פאַן דען בוידען רעגיערונגען אינד דער דיעקעקציאָן דער נאַציאָנאַל-באַנק גוטגעהייסען זיין, דאַנן וווּרדען ערסט דער אינגאַרישע וויכסטאַג אינד דער עסטערייכישע וויכסטאַטאַג הייריבער דאַס ענטשיידענדע וואָרט צו שפּרעכען האַבען.

אינד דיא עבען שטעהטס צו בעפּרכטען, דאַס דיא גאַנצע געשיכטע לייכט «אבער דען הייפען» געוואָרען וווּרדען קאָנגטע. עס האַנדעלט זיך דיא הייעבאַ נאָך אים דיא «קלייינגקייט» פאַן 80 מיללייאָנען. דיעזע סומע איזט דער שטאַאַט אַן דיא נאַציאָנאַל-באַנק שולדיג. אלס דער עסטערייכ-אונגאַרישע איינגלייך צו שטאַנדע קאַם אונד דאַרבער בעשטיממט וווּאָרדע, ווי אַ פּ ע ל אינגאַרן פאַן דען שטאַאַטס-שולדען טראַגען מיסטע — וווּאָרדע מערקווּרדיגער וווּיזע פאַן דיעזען 80 מיללייאָנען נוכטס ערוועהנט. בעפאַר יעראָ דיא באַנק-פּראַגע געלאַזט וווּרד, מיט דער שטאַאַט דיעזע 80 מיללייאָנען אַן דיא נאַציאָנאַל-באַנק אבצאַהלען. דאַ וווּרד נאַטירליך דער עסטערייכישע וויכסטאַטה וווּנשען, דאַס אונגאַרן איינען טהייל דיעזער שולד איבערנעהמען מאָגע. דער אונגאַרישע וויכסטאַג וווּרד וווּיעדער בעהויפּטען: זיין בייטראַג צו דען שטאַאַטס-שולדען זיא בעריכטיגט אים איסגלייכע פאַם יאַהרע 1867 פעסטגעשטעללט וווּאָרדען, וועסהאַלב ער קיינע וווּיטערען לאַסטען איבערנעהמען וואָללע. עס איזט דאַהער לייכט, דאַס אללע אינטערהאַנדלונגען בעטרעפפען דער באַנק-פּראַגע וווּגען דיעזער שולד שיעערען וווּרדען, מיט איינעם וווּאָרטע: דיא לאַזונג דער באַנק-פּאַנע וווּערע אין לייכטעם: עס מיסטע אבער פאַר אללעם דיא שולדען-פּראַגע דער 80 מיללייאָנען געלאַזט וווּרדען. בייא ד י ע ז ע ר פּראַגע מאָגע הערר פאַן טיסאַ זיינען שאַפיזען בעוויזען! —

פּאָליטישע נייאיגקייטען.

* (נ ר אָ ס ע ר מ י נ י ס ט ע ר-ר א ט ה.) געסטערן אם 17. וווּרד הייער אין גראָסער מיניסטער-ראַטה אבגעהאַלטען. פינאַנז-מיניסטער סעלל, דער אבשוויעגער וווּאָרדע, וווּאָרדע צוריק טהיילנאַהמע אַן דיעזעם מיניסטער-ראַטה טעלעגראַפיש נאָך הייזע בעריכטען. גענעגנשטענדע דער בעראַטהונג וווּאָרען: עסטעגס דיא באַנק-פּראַגע; צווייטענס האַנדעלס-פּערטראַגע. וווּאָס דיא באַנק-פּראַגע בעטרעפפט, זאַ דיסקוטען אין דיעזעם מיניסטעראַטהע נאָך מיס עגרעלטיגע בעשלוסס געפאַסט וווּערדען. אים זאַ וווּיטערע זינד אבער הייטע דיא האַנדעלס-פּערטראַגע, וועלכע צווישען אינזערעם שטאַאַט אונד דייטשלאַנד, פּראַנקרייך, איטאַליען אונד אנגלאַנד אבגעשלאָסען וווּערדען זאָללען. דער מיניסטער דעם אייסערען דרינגט דאַרייף, דאַס דיא האַנדעלס-פּערטראַגע מיט דען ערוועהנטען שטאַאַטען שאַן אים הערבסטע דעם דייסטאַג פאַרגלעגט וווּערדען מאָגען, עס איזט זעלבסטפעשטענדליך, דאַס פאַן דעם אינהאַלטע דיעזער פּערטראַגע דיא צוקונפט אינזערעס האַנדעלס אבהאַנגט.

* (ד ע ר נ י י ע נ ע מ י נ י ס ט ע ר פ י נ אַ נ ז-מ י נ י ס ט ע ר.) וווּיטערעס דער געמיינזאַמע פינאַנז-מיניסטער אין וווּיען, הערר פ׳ האַלצגעטהאַן, געשטאַרבען איזט, בלייבט דיעזער פאַסטע אינבעזעצטע. דער מיניסטער דעם אייסערן, גראַף אנדראַשי, האַט אינצווישען אין דיעזע מיניסטער-שטעללע פערזעהען. נון וווּרד זאַגען אים וווּיען טעלעגראַפירט, דאַס דיעזע מאַיסטעטע דען באַראָן פ׳ האַפּמאַן, דער אין האַנגעשעללטער בעאַמטער אים מיניסטעריאַם דעם אייסערען וווּאָרד, צום געמיינזאַמען פינאַנז-מיניסטער ערנאַנגט האַט. הערר האַפּמאַן איזט אייגער דער בעריהמטען דער דיעקעקציאָן דער נאַציאָנאַל-באַנק פערהאַנדעלט וווּרדען. עס איזט נוכט צו צווייפעלן, דאַס דיעזע אַן דען ערוועהנטען פּונקטען פערשיעדענע פערענדערונגען אָרגענהמען וווּרד. נון וווּרדען דיא בוידעדזייטיגען רעגיערונגען מיט דער באַנק-דיעקעקציאָן צוזאַממענטרעטען מיסען, דאַמיט זיא וווּיעדער איבער דיא פאַרגענאָמענען פערענדערונגען אינינג וווּרדען. וווּרד דיא אַרבייט אבער אוך שאַן פאַן דען בוידען רעגיערונגען אינד דער דיעקעקציאָן דער נאַציאָנאַל-באַנק גוטגעהייסען זיין, דאַנן וווּרדען ערסט דער אינגאַרישע וויכסטאַג אינד דער עסטערייכישע וויכסטאַטאַג הייריבער דאַס ענטשיידענדע וואָרט צו שפּרעכען האַבען.

אינד דיא עבען שטעהטס צו בעפּרכטען, דאַס דיא גאַנצע געשיכטע לייכט «אבער דען הייפען» געוואָרען וווּרדען קאָנגטע. עס האַנדעלט זיך דיא הייעבאַ נאָך אים דיא «קלייינגקייט» פאַן 80 מיללייאָנען. דיעזע סומע איזט דער שטאַאַט אַן דיא נאַציאָנאַל-באַנק שולדיג. אלס דער עסטערייכ-אונגאַרישע איינגלייך צו שטאַנדע קאַם אונד דאַרבער בעשטיממט וווּאָרדע, ווי אַ פּ ע ל אינגאַרן פאַן דען שטאַאַטס-שולדען טראַגען מיסטע — וווּאָרדע מערקווּרדיגער וווּיזע פאַן דיעזען 80 מיללייאָנען נוכטס ערוועהנט. בעפאַר יעראָ דיא באַנק-פּראַגע געלאַזט וווּרד, מיט דער שטאַאַט דיעזע 80 מיללייאָנען אַן דיא נאַציאָנאַל-באַנק אבצאַהלען. דאַ וווּרד נאַטירליך דער עסטערייכישע וויכסטאַטה וווּנשען, דאַס אונגאַרן איינען טהייל דיעזער שולד איבערנעהמען מאָגע. דער אונגאַרישע וויכסטאַג וווּרד וווּיעדער בעהויפּטען: זיין בייטראַג צו דען שטאַאַטס-שולדען זיא בעריכטיגט אים איסגלייכע פאַם יאַהרע 1867 פעסטגעשטעללט וווּאָרדען, וועסהאַלב ער קיינע וווּיטערען לאַסטען איבערנעהמען וואָללע. עס איזט דאַהער לייכט, דאַס אללע אינטערהאַנדלונגען בעטרעפפען דער באַנק-פּראַגע וווּגען דיעזער שולד שיעערען וווּרדען, מיט איינעם וווּאָרטע: דיא לאַזונג דער באַנק-פּראַגע וווּערע אין לייכטעם: עס מיסטע אבער פאַר אללעם דיא שולדען-פּראַגע דער 80 מיללייאָנען געלאַזט וווּרדען. בייא ד י ע ז ע ר פּראַגע מאָגע הערר פאַן טיסאַ זיינען שאַפיזען בעוויזען! —

פּאָליטישע נייאיגקייטען.

* (נ ר אָ ס ע ר מ י נ י ס ט ע ר-ר א ט ה.) געסטערן אם 17. וווּרד הייער אין גראָסער מיניסטער-ראַטה אבגעהאַלטען. פינאַנז-מיניסטער סעלל, דער אבשוויעגער וווּאָרדע, וווּאָרדע צוריק טהיילנאַהמע אַן דיעזעם מיניסטער-ראַטה טעלעגראַפיש נאָך הייזע בעריכטען. געגענשטענדע דער בעראַטהונג וווּאָרען: עסטעגס דיא באַנק-פּראַגע; צווייטענס דיא האַנדעלס-פּערטראַגע. וווּאָס דיא באַנק-פּראַגע בעטרעפפט, זאַ דיסקוטען אין דיעזעם מיניסטעראַטהע נאָך מיס עגרעלטיגע בעשלוסס געפאַסט וווּערדען. אים זאַ וווּיטערע זינד אבער הייטע דיא האַנדעלס-פּערטראַגע, וועלכע צווישען אינזערעס שטאַאַט אונד דייטשלאַנד, פּראַנקרייך, איטאַליען אונד אנגלאַנד אבגעשלאָסען וווּערדען זאָללען. דער מיניסטער דעם אייסערען גראַף אנדראַשי דרינגט דאַרייף, דאַס דיא האַנדעלס-פּערטראַגע מיט דען ערוועהנטען שטאַאַטען שאַן אים הערבסטע דעם דייסטאַג פאַרגלעגט וווּערדען מאָגען, עס איזט זעלבסטפעשטענדליך, דאַס פאַן דעם אינהאַלטע דיעזער פּערטראַגע דיא צוקונפט אינזערעס האַנדעלס אבהאַנגט.

* (ד ע ר נ י י ע נ ע מ י נ י ס ט ע ר פ י נ אַ נ ז-מ י נ י ס ט ע ר.) וווּיטערעס דער געמיינזאַמע פינאַנז-מיניסטער אין וווּיען, הערר פ׳ האַלצגעטהאַן, געשטאַרבען איזט, בלייבט דיעזער פאַסטע אינבעזעצטע. דער מיניסטער דעם אייסערען, גראַף אנדראַשי, האַט אינצווישען אין דיעזע מיניסטער-שטעללע פערזעהען. נון וווּרד זאַגען אים וווּיען טעלעגראַפירט, דאַס דיעזע מאַיסטעטע דען באַראָן פ׳ האַפּמאַן, דער אין האַנגעשעללטער בעאַמטער אים מיניסטעריאַם דעם אייסערען וווּאָרד, צום געמיינזאַמען פינאַנז-מיניסטער ערנאַנגט האַט. הערר האַפּמאַן איזט אייגער דער בעריהמטע דער דיעקעקציאָן דער נאַציאָנאַל-באַנק פערהאַנדעלט וווּרדען. עס איזט נוכט צו צווייפעלן, דאַס דיעזע אַן דען ערוועהנטען פּונקטען פערשיעדענע פערענדערונגען אָרגענהמען וווּרד. נון וווּרדען דיא בוידעדזייטיגען רעגיערונגען מיט דער באַנק-דיעקעקציאָן צוזאַממענטרעטען מיסען, דאַמיט זיא וווּיעדער איבער דיא פאַרגענאָמענען פערענדערונגען אינינג וווּרדען. וווּרד דיא אַרבייט אבער אוך שאַן פאַן דען בוידען רעגיערונגען אינד דער דיעקעקציאָן דער נאַציאָנאַל-באַנק גוטגעהייסען זיין, דאַנן וווּרדען ערסט דער אינגאַרישע וויכסטאַג אינד דער עסטערייכישע וויכסטאַטאַג הייריבער דאַס ענטשיידענדע וואָרט צו שפּרעכען האַבען.

אינד דיא עבען שטעהטס צו בעפּרכטען, דאַס דיא גאַנצע געשיכטע לייכט «אבער דען הייפען» געוואָרען וווּרדען קאָנגטע. עס האַנדעלט זיך דיא הייעבאַ נאָך אים דיא «קלייינגקייט» פאַן 80 מיללייאָנען. דיעזע סומע איזט דער שטאַאַט אַן דיא נאַציאָנאַל-באַנק שולדיג. אלס דער עסטערייכ-אונגאַרישע איינגלייך צו שטאַנדע קאַם אונד דאַרבער בעשטיממט וווּאָרדע, ווי אַ פּ ע ל אינגאַרן פאַן דען שטאַאַטס-שולדען טראַגען מיסטע — וווּאָרדע מערקווּרדיגער וווּיזע פאַן דיעזען 80 מיללייאָנען נוכטס ערוועהנט. בעפאַר יעראָ דיא באַנק-פּראַגע געלאַזט וווּרד, מיט דער שטאַאַט דיעזע 80 מיללייאָנען אַן דיא נאַציאָנאַל-באַנק אבצאַהלען. דאַ וווּרד נאַטירליך דער עסטערייכישע וויכסטאַטה וווּנשען, דאַס אונגאַרן איינען טהייל דיעזער שולד איבערנעהמען מאָגע. דער אונגאַרישע וויכסטאַג וווּרד וווּיעדער בעהויפּטען: זיין בייטראַג צו דען שטאַאַטס-שולדען זיא בעריכטיגט אים איסגלייכע פאַם יאַהרע 1867 פעסטגעשטעללט וווּאָרדען, וועסהאַלב ער קיינע וווּיטערען לאַסטען איבערנעהמען וואָללע. עס איזט דאַהער לייכט, דאַס אללע אינטערהאַנדלונגען בעטרעפפען דער באַנק-פּראַגע וווּגען דיעזער שולד שיעערען וווּרדען, מיט איינעם וווּאָרטע: דיא לאַזונג דער באַנק-פּראַגע וווּערע אין לייכטעם: עס מיסטע אבער פאַר אללעם דיא שולדען-פּראַגע דער 80 מיללייאָנען געלאַזט וווּרדען. בייא ד י ע ז ע ר פּראַגע מאָגע הערר פאַן טיסאַ זיינען שאַפיזען בעוויזען! —

פּאָליטישע נייאיגקייטען.

* (נ ר אָ ס ע ר מ י נ י ס ט ע ר-ר א ט ה.) געסטערן אם 17. וווּרד הייער אין גראָסער מיניסטער-ראַטה אבגעהאַלטען. פינאַנז-מיניסטער סעלל, דער אבשוויעגער וווּאָרדע, וווּאָרדע צוריק טהיילנאַהמע אַן דיעזעם מיניסטער-ראַטה טעלעגראַפיש נאָך הייזע בעריכטען. געגענשטענדע דער בעראַטהונג וווּאָרען: עסטעגס דיא באַנק-פּראַגע; צווייטענס דיא האַנדעלס-פּערטראַגע. וווּאָס דיא באַנק-פּראַגע בעטרעפפט, זאַ דיסקוטען אין דיעזעם מיניסטעראַטהע נאָך מיס עגרעלטיגע בעשלוסס געפאַסט וווּערדען. אים זאַ וווּיטערע זינד אבער הייטע דיא האַנדעלס-פּערטראַגע, וועלכע צווישען אינזערעס שטאַאַט אונד דייטשלאַנד, פּראַנקרייך, איטאַליען אונד אנגלאַנד אבגעשלאָסען וווּערדען זאָללען. דער מיניסטער דעם אייסערען גראַף אנדראַשי דרינגט דאַרייף, דאַס דיא האַנדעלס-פּערטראַגע מיט דען ערוועהנטען שטאַאַטען שאַן אים הערבסטע דעם דייסטאַג פאַרגלעגט וווּערדען מאָגען, עס איזט זעלבסטפעשטענדליך, דאַס פאַן דעם אינהאַלטע דיעזער פּערטראַגע דיא צוקונפט אינזערעס האַנדעלס אבהאַנגט.

* (ד ע ר נ י י ע נ ע מ י נ י ס ט ע ר פ י נ אַ נ ז-מ י נ י ס ט ע ר.) וווּיטערעס דער געמיינזאַמע פינאַנז-מיניסטער אין וווּיען, הערר פ׳ האַלצגעטהאַן, געשטאַרבען איזט, בלייבט דיעזער פאַסטע אינבעזעצטע. דער מיניסטער דעם אייסערען, גראַף אנדראַשי, האַט אינצווישען אין דיעזע מיניסטער-שטעללע פערזעהען. נון וווּרד זאַגען אים וווּיען טעלעגראַפירט, דאַס דיעזע מאַיסטעטע דען באַראָן פ׳ האַפּמאַן, דער אין האַנגעשעללטער בעאַמטער אים מיניסטעריאַם דעם אייסערען וווּאָרד, צום געמיינזאַמען פינאַנז-מיניסטער ערנאַנגט האַט. הערר האַפּמאַן איזט אייגער דער בעריהמטע